

**Raport Rady Nadzorczej dotyczący adekwatności i skuteczności stosowania
Zasad Ładu Korporacyjnego oraz Rekomendacji Z KNF dotyczącej ładu wewnętrznego w bankach**

Organ sprawozdawczy	Rada Nadzorcza
Odbiorca informacji	Zebranie Przedstawicieli
Częstotliwość i termin sporządzania wg SIZ	Rocznie – Zebranie sprawozdawcze
Podstawa prawna	1. Zasady Ładu Korporacyjnego dla Instytucji Nadzorowanych, przyjęte Uchwałą Komisji Nadzoru Finansowego. 2. Rekomendacja Z Komisji Nadzoru Finansowego dotycząca zasad ładu wewnętrznego – rekomendacja 1.2 3. Rozporządzenie Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 8 czerwca 2021r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz polityki wynagrodzeń w bankach

Niniejszy raport uwzględnia informacje i raporty Kierownika Komórki ds. Zgodności i Kontroli i Zarządu do kierowane Rady Nadzorczej, w tym w zakresie realizacji Polityki ładu wewnętrznego, a także informacje podmiotów zewnętrznych, a zwłaszcza organów nadzorczych uzyskane w ramach inspekcji, audytu, lustracji i badania sprawozdania finansowego.

I. Informacja o procesie legislacyjnym związanym z zmianą Polityki ładu wewnętrznego:

Bank wdrożył i stosuje Zasady Ładu Korporacyjnego oraz Rekomendację Komisji Nadzoru Finansowego „Z” dotyczącą zasad ładu wewnętrznego w bankach, zgodnie z przyjętą przez wszystkie organy banku Polityką ładu wewnętrznego, a także Oświadczeniem Banku opublikowanym na stronie internetowej Banku. W zakresie Rekomendacji Z KNF dotyczącej ładu wewnętrznego w bankach, Bank wdrożył Rekomendację z uwzględnieniem Wytycznych Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS dot. wdrażania Rekomendacji „Z” KNF u Uczestników Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS, przyjętych Uchwałą Rady Nadzorczej SSOZ BPS nr 01/10/2021 z dnia 20 października 2021r., które zostały przyjęte do stosowania w zakresie swoich kompetencji przez wszystkie organy Banku, odpowiednio:

- 1) Uchwałą Zarządu nr 1/65/VIII/2021 z dnia 17 listopada 2021r.
- 2) Uchwałą Rady Nadzorczej nr 2/11/2021 z 2 grudnia 2021r.
- 3) Uchwałą Nadzwyczajnego Zebrania Przedstawicieli nr 5/XII/2021 z 16 grudnia 2021r.

Polityka ładu wewnętrznego, jako kluczowy dokument wewnętrzny Banku regulujący zasady ładu wewnętrznego, została opracowana z uwzględnieniem zasady proporcjonalności wynikającej ze skali, charakteru oraz specyfiki działalności Banku, a także jego możliwości technicznych i organizacyjnych, co skutkuje odstępstwami od zasad opisanymi w Rozdziale II.

Rada Nadzorcza pozytywnie ocenia proces legislacji zarówno w kategorii:

- 1) Wprowadzania zmian i zatwierdzenia zmian w Polityce ładu wewnętrznego korporacyjnego przez wszystkie organy Banku,
- 2) Częstotliwości przeglądów i dostosowywanie do zmian otoczenia wewnętrznego i zewnętrznego w tym otoczenia prawnego, a zwłaszcza rekomendacji Z KNF, w tym wdrożenia nowej Rekomendacji „Z” dotyczącej zasad ładu wewnętrznego, a zwłaszcza rekomendacji nr 8.9 dotyczącej adekwatności regulacji wewnętrznych dotyczących funkcjonowania rady nadzorczej i zarządu oraz skuteczność działania tych organów. Samocena Zarządu i Rady Nadzorczej oraz ocena Zarządu przez Radę nadzorczą została przeprowadzona, natomiast ocena Rady Nadzorczej winna być przeprowadzona na sprawozdawczym Zebraniu Przedstawicieli, a w dokonaniu oceny Zebranie Przedstawicieli może posilkować się oceną doradcy zewnętrznego. Zlecenie opinii Radcy Prawnemu Banku zostało dokonane przez Zarząd na wniosek Przewodniczącego Rady Nadzorczej, zgodnie z postanowieniami Regulaminu § 6 ust.1 pkt 2.

II. Informacja dotycząca odstępstw od stosowania zasad:

Rada Nadzorcza nie wnosi uwag do zakresu odstępstw od Zasad Ładu Korporacyjnego określonych w przez Zarząd, a ponadto zweryfikowała swoje niezależne stanowisko z maja 2021r. dotyczące możliwości wprowadzenia zebrań Grup Członkowskich i Zebrania Przedstawicieli za pomocą środków porozumienia na odległość w innym okresie niż pandemia w kontekście Stanowiska KNF w zakresie uzgodnień zmian Statutowych, które zostało uwzględnione w uzasadnieniu do odstępstwa nr 1. Zakres odstępstw wraz z uzasadnieniem określony został w Oświadczeniu z grudnia 2021r. opublikowanym na stronie internetowej Banku i jest następujący:

Bank, kierując się zasadą proporcjonalności, odstępuje od stosowania poniższych „Zasad Ładu Korporacyjnego dla Instytucji Nadzorowanych” KNF, które w ocenie Banku uniemożliwiają stosowanie Zasady z uwagi na przepisy prawa powszechnie obowiązujące, nadmiernej uciążliwości w wprowadzeniu lub nie dotyczą Banku:

1. Ułatwianie udziału wszystkim udziałowcom w Walnym Zgromadzeniu (Zebraniu Przedstawicieli) - zasada określona w §8 ust. 4 ZŁK

Uzasadnienie:

Występuje odstępstwo od pełnej realizacji zasady, gdyż Bank nie zapewnia możliwości elektronicznego aktywnego udziału w posiedzeniach Walnego Zgromadzenia (Zebrania Przedstawicieli). W ocenie Zarządu i Rady Nadzorczej Banku aktualnie obowiązujące regulacje wewnętrzne w sposób kompleksowy i wystarczający regulują przebieg i udział udziałowców i przedstawicieli w zebraniach organizowanych w warunkach poza epidemią koronawirusa SARS-Cov-2. Planowane zmiany Statutu Banku nie przewidują możliwości wprowadzenia zdalnego Zebrania Przedstawicieli. Zgodnie z Zaleceniem Komisji Nadzoru Finansowego umożliwienie Bankom Spółdzielczym, także po zakończeniu pandemii, odbywania posiedzeń organów i podejmowania przez nie uchwał poza posiedzeniem, przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość dotyczą następujących organów Banku Spółdzielczego:

- 1) Zarządu,
- 2) Rady Nadzorczej,
- 3) Zebrań Grup Członkowskich.

2. Przeprowadzanie transakcji z podmiotami powiązanymi – zasada określona w §11 ZŁK

Uzasadnienie:

Bank nie posiada podmiotów powiązanych w rozumieniu Ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. Prawo bankowe.

3. Odpowiedzialność Udziałowców za niezwłoczne dokapitalizowanie dla utrzymania kapitałów własnych i dofinansowanie celem utrzymania płynności - zasady określone w §12 ust. 1 i 2 ZŁK

Uzasadnienie:

Wynika to z formy prawnej działania Banku Spółdzielczego i było zbyt uciążliwe oraz mało racjonalne i nieefektywne. Bank działa na podstawie Ustawy z dnia 16 września 1982r. Prawo spółdzielcze i Statutu, zgodnie z którymi Członek spółdzielni uczestniczy w pokrywaniu jej strat do wysokości zadeklarowanych udziałów oraz nie odpowiada wobec wierzycieli spółdzielni za jej zobowiązania. Członkowie Banku Spółdzielczego nie są inwestorami strategicznymi spółki kapitałowej. Nałożenie na udziałowców Banku dodatkowego obowiązku udzielenia wsparcia finansowego jest w praktyce niewykonalne, głównie z powodu dużej liczby udziałowców Banku, którzy w większości są osobami fizycznymi oraz z uwagi na ograniczenia co do wypłaty dywidendy.

Kierując się zmianami wprowadzonymi w art. 10c ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających, Bank wprowadził do Statutu Banku dodatkowy zapis §16a, dający Zarządowi uprawnienia do wstrzymania albo ograniczenia zwrotu wpłat na udziały, w przypadku wystąpienia przesłanek określonych w art.10c ust.1a ustawy tj.:

- 1) ogólną sytuację banku pod względem finansowym, płynnościowym oraz pod względem wypłacalności;
- 2) wymogi w zakresie funduszy własnych, o których mowa w art. 92 ust. 1 rozporządzenia nr 575/2013, wymogi nałożone na podstawie art. 138 ust. 1 pkt 2 i 2a ustawy – Prawo bankowe, oraz wymóg, o którym mowa w art. 55 ust. 4 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015r. o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym.

4. Zapewnienie odpowiedniego udziału członków niezależnych w Radzie Nadzorczej (organie nadzorującym) - zasada określona w §22 ust. 1 ZŁK

Uzasadnienie:

W świetle aktualnie obowiązujących przepisów ustawy z dnia 16 września 1982r. Prawo spółdzielcze, do organów spółdzielni mają prawo być wybierani jej członkowie. W związku z powyższym, Bank uznaje, iż zasady określone w Zasadach dotyczą głównie Banków funkcjonujących w formie spółek

prawa handlowego, a nie Banku prowadzącego działalność w formie spółdzielni. Tym samym na członków Rady Nadzorczej wybierani są udziałowcy Banku, co jest zgodne z przepisami ustawy Prawo spółdzielcze.

Do składu Rady Nadzorczej Banku wybierani są udziałowcy, zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy Prawo spółdzielcze, zgodnie z którą nie ma prawnej możliwości powoływania niezależnych członków Rady Nadzorczej. W ocenie Banku zasada określona w §22 ZŁK odnosi się do spółek handlowych, a w przypadku spółdzielni nie może być spełniona z uwagi na kolizję z prawem.

Niezależność członków Rady Nadzorczej, o której mowa w §22 ust. 1 ZŁK nie odnosi się do wymogów niezależności wobec Komitetu Audytu wg kryteriów określonych w Art. 129 ust.3 ustawy z dnia 11 maja 2017r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym, wg których większość członków, w tym Przewodniczący Komitetu muszą spełniać kryteria niezależności. W aktualnym składzie Komitetu Audytu podawanym do publicznej wiadomości wszystkie osoby spełniają kryteria niezależności.

5. Wykonywanie uprawnień z aktywów nabytych na ryzyko klienta – zasady określone w Rozdziale 9 ZŁK §53 - §57

Uzasadnienie:

Bank nie prowadzi operacji instrumentami finansowymi nabytymi na ryzyko Klienta.

III. Wyniki realizacji Polityki Ładu Korporacyjnego:

Rada Nadzorcza ocenia, iż działalność Banku **prowadzona jest z zachowaniem przyjętej Polityki ładu wewnętrznego**, przy uwzględnieniu odstępstw określonych w Rozdziale II. W ocenie Rady Nadzorczej, dokonanej w ramach okresowego nadzoru, Zarząd Banku dochowuje wszelkich starań, aby funkcjonujący w Banku system zarządzania, organizacja, zasady działania, uprawnienia, obowiązki i odpowiedzialność spełniały wymogi nadzorcze, przepisy prawa, standardy rynkowe i normy etyczne oraz przyczyniały się do zrównoważonego rozwoju Banku. Istotne znaczenie przypisuje się budowie wzajemnych relacji rady nadzorczej z zarządem oraz osobami pełniącymi kluczowe funkcje w Banku, w tym osób których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka.

Rada Nadzorcza nadzorując działalność Banku, **stwierdza iż Zarząd Banku dokłada wszelkich starań** w celu zapewnienia rzeczywistego, praktycznego stosowania Zasad Ładu korporacyjnego (wewnętrznego) we wszystkich aspektach działalności Banku z uwzględnieniem stosowanych odstępstw. Dotyczy to zwłaszcza:

- 1) kultury ryzyka, które polega na:
 - a) wdrożeniu i stosowaniu odpowiednich polityk w zakresie ryzyka,
 - b) dawaniu przykładów poprawnych działań,
 - c) komunikacji celów i szkoleniom w zakresie ryzyka dla pracowników,
 - d) stosowaniu odpowiedniego systemu motywacji, zachęcającego do prawidłowych postaw, które jest kluczowym elementem skutecznego zarządzania ryzykiem,
- 2) kultury korporacyjnej, która w ocenie Zarządu promuje odpowiedzialne i etyczne postępowanie,
- 3) przeciwdziałanie konfliktom interesów.

IV. Wnioski i ocena realizacji Polityki ładu wewnętrznego, w tym rekomendowane zmiany w Polityce.

Rada Nadzorcza **nie wnosi uwag** do realizacji *Polityki ładu wewnętrznego* oraz podtrzymuje wniosek Zarządu kierowany do Zebrania Przedstawicieli w sprawie akceptacji zmian w Polityce ładu korporacyjnego wprowadzonych Uchwałą Zarządu nr 08/09/VIII/2023 z dnia 17 lutego 2023r. oraz i zatwierdzonych Uchwałą Rady Nadzorczej 05/02/2022 z dnia 23 lutego 2023r. – zgodnie z projektem Uchwały i porządkiem obrad. Polityka ładu wewnętrznego stanowi jednocześnie Politykę zarządzania wewnętrznego w rozumieniu załącznika nr 1 Wytycznych Europejskiego Banku Centralnego w sprawie zarządzania wewnętrznego.

Raport przyjęto Uchwałą Rady Nadzorczej nr 16/03/2023 z dnia 28 marca 2023r.

Raport zatwierdzono Uchwałą Zebrania Przedstawicieli nr 14/2023 z dnia 31 maja. 2023r.